

Teaching Guide

Identifying Data					2024/25
Subject (*)	Pharmacotherapy		Code	661G01024	
Study programme	Grao en Enfermaría				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	2nd four-month period	Third	Optional	6	
Language	SpanishGalician				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department					
Coordinador	Souto Fernández, Estela	E-mail	estela.souto@udc.es		
Lecturers	Souto Fernández, Estela	E-mail	estela.souto@udc.es		
Web	campusvirtual.udc.gal/				
General description	O propósito desta materia é capacitar a/o estudante para a indicación, uso e autorización de dispensación de medicamentos e produtos sanitarios, conforme á norma reguladora que autoriza dita dispensación as enfermeiras/os co fin de satisfacer as necesidades de coidado da persoa, apoiado no xuízo clínico enfermeiro.				

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A4	Coñecer o uso e a indicación de produtos sanitarios vinculados aos coidados de enfermaría.
A5	Coñecer os diferentes grupos de fármacos, os principios da súa autorización, uso e indicación, e os mecanismos de acción dos mesmos.
A6	Utilización dos medicamentos, avaliando os beneficios esperados e os riscos asociados e/ou efectos derivados da súa administración e consumo.
A38	Seleccionar as intervencións encamiñadas a tratar ou previr os problemas derivados das desviacións de saúde.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa nun equipo interdisciplinar.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C10	CB2.- Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos a seu traballo ou vocación de unha forma profesional y posúan as competencias que solen demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
C12	CB4.- Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences / results		
To identify and to value the use and indication of drugs and sanitary products with independent prescription.	A4	B2	C1
	A5	B4	C4
	A6	B5	C7
	A38		C10
			C12

To describe the use and indication of drugs and sanitary products with individualized collaborative prescription.	A4 A5 A6 A38	B2 B4 B5	C1 C4 C7 C10 C12
To describe the use and indication of drugs and sanitary products with standardized collaborative prescription.	A4 A5 A6 A38	B2 B4 B5	C1 C4 C7 C10 C12

Contents	
Topic	Sub-topic
INDEPENDENT PRESCRIPTION	Analgesics: NSAID Local analgesics for cures and wound sutures Skin and oral disinfectants and antiseptics Saponifiers to remove ear cerumen Drugs for pediculosis Topical products for cures
INDIVIDUALIZED COLLABORATIVE PRESCRIPTION	Oral Antidiabetic Drugs Fluidotherapy Insulin Enteral nutrition and nutritional supplements Inhalers, nebulizers
STANDARDIZED COLLABORATIVE PRESCRIPTION	Folic acid Alkalinizers Analgesics Local analgesics Antiarrhythmics Emergency oral contraception Antithermics

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Introductory activities	C1 C4 C7	1	0	1
Guest lecture / keynote speech	A4 A5 A6 A38 B2 B4 B5 C4 C10 C12	23	46	69
Document analysis	A4 A5 A6 A38 B2 C1 C4 C7 C10 C12	3	6	9
Collaborative learning	A4 A5 A6 A38 B2 B4 B5 C1 C4 C7 C10 C12	13	13	26
Multiple-choice questions	A4 A5 A6 A38 B2 B4 C4 C7 C10 C12	2	42	44
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description

Introductory activities	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe co fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativas, que partan dos saberes previos do alumnado.
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral on line a través de Teams, actividade síncrona, complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Document analysis	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Collaborative learning	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Multiple-choice questions	Proba obxectiva que consiste en formular unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta, e varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións, das que só unha delas é válida.

Personalized attention

Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech Document analysis Multiple-choice questions	During the course, the professor of the matter it will dedicate time to personalized attention of the student for follow-up, consultations and orientation of the study and elaboration of the works. The space of communication can be with eyewitness tutorship and/or in a non eyewitness way through the e-mail.

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Multiple-choice questions	A4 A5 A6 A38 B2 B4 C4 C7 C10 C12	A written test will be carried out in the official date of the subject exam. These tests will consist of short test questions, related to theoretical contents, readings, study of cases and tutored works. This test will be marked between 0 and 10. It will represent the 65% of the final qualification.	70
Collaborative learning	A4 A5 A6 A38 B2 B4 B5 C1 C4 C7 C10 C12	Realizarase en grupos de 5 persoas ou menos. Cada grupo deberá solucionar as tarefas propostas pola docente. Para a avaliación empregárase unha rúbrica específica onde se valorará: - Presentación (escrita e oral): 2 puntos - Estrutura: 2 puntos - Contidos: 4 puntos - Fontes consultadas: 2 puntos A asistencia e participación nesta actividade, a través dos grupos de traballo é obrigatoria. O alumnado deberá seguir as indicacións para levar a cabo as tarefas, subindo semanalmente o traballo desenvolto ao Moodle para o seu seguimento e avaliación final.	30

Assessment comments

Second opportunity: They will carry themselves out a written test. The test will consist of short questions and test type, related to theoretician contents. It will count on a minimum of 0 and a maximum of point 10. The cutpoint to reach the pass will be situated by 65% of correct answers.

Sources of information

<p>Basic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Somoza B, Cano MV, Guerra P (2020). Farmacología en enfermería: teoría y casos prácticos. Madrid: Panamericana - Castells S, Hernández Pérez M (2012). Farmacología en Enfermería. Barcelona: Elsevier - Zabalegui A (2020). Administración de medicamentos y cálculo de dosis. Barcelona: Elsevier - (2018). RD 954/2015. Indicación, uso y autorización de dispensación de medicamentos y productos sanitarios de uso humano por parte de los enfermeros. https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-14028 - (2020). Resolución. Guía para la indicación, uso y autorización de dispensación de medicamentos sujetos a prescripción médica por parte de las/los enfermeras/os de: Heridas. https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2020-13190 - (2021). Catálogo de produtos farmacéuticos para indicación, uso e autorización da dispensación por parte da enfermaría. https://www.sergas.es/Asistencia-sanitaria/Catalogo-de-Medicamentos-enfermeria - (2022). Resolución. Guías para la indicación, uso y autorización de dispensación de medicamentos sujetos a prescripción médica por parte de las/los enfermeras/os de: Hipertensión / Diabetes mellitus 1 y 2. https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-11127 - (2022). Resolución. Guía para la indicación, uso y autorización de dispensación de medicamentos sujetos a prescripción médica por parte de las/os enfermeras/os: Quemaduras. https://www.boe.es/boe/dias/2022/07/18/pdfs/BOE-A-2022-11945.pdf
<p>Complementary</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Adams MP (2009). Farmacología para enfermería: un enfoque fisiopatológico. Madrid: Pearson Prentice Hall - Florez J (2014). Farmacología humana. Barcelona: Elsevier - Lorenzo P (2012). Velázquez: Manual de farmacología básica y clínica. Madrid: Panamericana - Rang HP (2008). Farmacología. Madrid: Elsevier - Ruiz M (2013). Fundamentos de farmacología básica y clínica. Madrid: Panamericana - (.). Agencia española del medicamentos y productos sanitarios. https://www.aemps.gob.es/?lang=gl

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Biology/661G01002
 Fisiología I/661G01005
 Cuidados Básicos en Enfermería/661G01006
 Physiology II/661G01010
 Pharmacology/661G01011
 Professional Ethics, Legal Framework and Philosophy of Care/661G01016
 Clinical Placement I/661G01025
 Clinical Placement II/661G01026
 Clinical Nursing I/661G01034
 Clinical Nursing II/661G01035

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Clinical Nursing III/661G01017
 Nursery Nursing/661G01018
 Community Nursing II/661G01019
 Gerontological Nursing/661G01020
 Management of Nursing Services/661G01021
 Clinical Placement III/661G01027

Subjects that continue the syllabus

Clinical Placement IV/661G01028 Clinical Placement V/661G01029 Clinical Placement VI/661G01030 Clinical Placement VII/661G01031 Practicum/661G01032

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.
--